

РЕШЕНИЕ

№ 7003

гр. София, 17.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 174 СЪСТАВ, в закрито заседание на седемнадесети април през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: РАДМИЛА ИВ. МИРАЗЧИЙСКА

като разгледа докладваното от РАДМИЛА ИВ. МИРАЗЧИЙСКА
Гражданско дело № 20221110163247 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 250 ГПК.

Съдът е сезиран с молба от „(фирма)“ ООД с правно основание чл. 250 ГПК за допълване на постановеното Решение № 7469/11.04.2023 г. В молбата се обосновава, че съдът е пропуснал да се прозине по приетия за съвместно разглеждане на срещен иск с правно основание чл. 79 ЗЗД.

В законоустановения срок за отговор на молбата по чл. 250 ГПК, такъв не е постъпил от другата страна.

Съдът намира молбата за подадена в основателна.

Съдът е приел за съвместно разглеждане по реда на чл. 211 ГПК насрещен иск с правно основание чл. 79 ГПК.

В законоустановения срок е предявен от ответника „(фирма)“ ООД, ЕИК ***** насрещен иск за осъждане на ищеца В. М. Н., ЕГН ***** да заплати на ответника следните суми: 359,80 лв. представляваща главница, дължима за периода от 19.05.2022 г. до 19.09.2022 г., ведно със законната лихва от 30.01.2023 г. до окончателното изплащане на вземането, сумата в размер на 12,95 лв. представляваща обезщетение за забава за периода от 20.09.2022 г. до 27.01.2023 г., и сумата в размер на 28,20 лв., представляваща възнаградителна лихва за периода от 19.04.2022 г. до 19.09.2022 г. „(фирма)“

ООД основава претенцията си с твърденията, че между страните е сключен договор за кредит № 202203181157070059 на 18.03.2022 г., по силата на който е предоставил в заем на В. Н., сумата в размер на 500 лв., като същата е погасила с направена една единствена вноска на 28.04.2022 г. сумата в размер на 170 лв.

Съдът, като взе предвид исканията и доводите на страните и събраните по делото доказателства и правните разпоредби намира следното от фактическа и правна страна:

За основателността на иска с правно основание чл. 79 ЗЗД в доказателствена тежест на насрещния ищец „(фирма)“ ООД да установи валидно сключен договор за кредит, по силата на който е отпуснал на В. Н. заем в размер на 500 лв, настъпване на забава и валидна клауза за възнаградителна лихва и нейния размер.

Съдът с доклада по чл. 140 ГПК, приет без възражение от страните, е отделил като безспорни и ненуждаещи се от доказване сключването между страните на Договор за потребителски кредит № 202203181157070059 от 18.03.23 г., по силата на който ответникът е предоставил на ищеца потребителски кредит в размер на 500 лв., при договорен годишен процент на разходите /ГПР/ в размер на 46,42%, годишен лихвен процент в размер на 38.75 % и обща дължима сума в размер на 558 лева, както и обстоятелствата, че В. Н. е погасила по процесния договор за кредит сумата, в общ размер на 170 лв.

Съдът следи служебно за противоречие на процесния договор за кредит със закона и с добрите нрави. Преценката относно действителността на процесния договор за потребителски кредит следва да се извърши както в съответствие с общите правила на ЗЗД, така и с нормите на приложимия ЗПК, при действието на който е сключен договорът. В случая и от съвкупната преценка на събраните по делото доказателства не може да се приеме, че процесното договорно съглашение отговаря изцяло на изискванията, съдържащи се в глава III /"Договор за потребителски кредит. Форма и съдържание"/, чл. 9 - чл. 11 ЗПК.

По силата на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК договорът за потребителски кредит се изготвя на разбираем език и съдържа годишния процент на

разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в приложение № 1 начин.

Съгласно чл. 19, ал. 1 ЗПК годишният процент на разходите по кредита изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в т. ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит.

В процесния договор за потребителски кредит е посочен процент на ГПР 46,42 %, т. е. формално е изпълнено изискването на чл. 11, ал. 1, т. 10 ГПК. Този размер не надвишава максималния по чл. 19, ал. 4 ЗПК. Този размер обаче не отразява действителния такъв, тъй като не включва част от разходите за кредита, а именно – неустойка за непредставено в срок до края на следващия работен ден обезпечение.

По силата на § 1, т. 1 от ДР на ЗПК "Общ разход по кредита за потребителя" са всички разходи по кредита, включително лихви, комисиони, такси, възнаграждение за кредитни посредници и всички други видове разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, и по-специално застрахователните премии в случаите, когато сключването на договора за услуга е задължително условие за получаване на кредита, или в случаите, когато предоставянето на кредита е в резултат на прилагането на търговски клаузи и условия. Общият разход по кредита за потребителя не включва нотариалните такси.

Видно от приетия като писмено доказателство по делото договор за паричен заем неустойката е разсрочена и включена в месечната вноска за погасяване на кредита.

При това положение се налага извод, че договорът за потребителски кредит не отговаря на изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК, тъй като в него липсва действителният процент на ГПР. Текстът на последната норма не следва да се възприема буквално, а именно - при посочен, макар и неправилно

определен ГПР, да се приема, че е изпълнено изискването на закона за съдържание на договора. Годишният процент на разходите е част от същественото съдържание на договора за потребителски кредит, въведено от законодателя с оглед необходимостта за потребителя да съществува яснота относно крайната цена на договора и икономическите последици от него, за да може да съпоставя отделните кредитни продукти и да направи своя информиран избор. След като в договора не е посочен ГПР при съобразяване на всички участващи при формирането му елементи, което води до неяснота за потребителя относно неговия размер, не може да се приеме, че е спазена нормата на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК. Последица от неспазване изискването на чл.11, ал. 1, т. 10 ЗПК е, че същият се явява недействителен – чл. 22 ЗПК, като доводите на ответника в този смисъл са основателни. Ето защо, съдът приема договорът за заем за недействителен на основание чл. 22 ЗПК.

Съгласно чл. 23 ЗПК, когато договорът за потребителски кредит е обявен за недействителен, потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита. Тази норма представлява своеобразна санкция за недобросъвестния кредитор, който нарушава императивните законови изисквания, които трябва да спазва при сключване на договор за потребителски кредит, като целта е да се пресекат подобни практики. Нормата на чл. 23 ГПК не прави разграничение между възнаградителна и мораторна лихва, а използва родовото понятие лихва, поради което следва да се приеме, че потребителят дължи връщане само на чистата стойност на кредита и никакви лихви – възнаградителни или мораторни.

Доколкото с доклада съдът е отделил като безспорно и ненуждаещо се от доказване обстоятелството, че ищцата е погасила сумата в размер на 170 лв. по процесния договор за кредит, то от чистата стойност на кредита (главницата) остава непогасена сумата в размер на **330 лв.**, до която сума искът следва да се уважи, а за горницата да се отхвърли като неоснователен. Следва да се отхвърлят като неоснователни и претенциите за възнаградителна лихва и за обезщетение за забава.

По разноските:

При този изход на правния спор право на разноски има насрещният ищец

в размер на **123,46 лв.** за заплатена държавна такса и юрисконсултско възнаграждение в минимален размер, съобразно уважената част от исковете.

Мотивиран от горното, съдът

РЕШИ:

ДОПЪЛВА Решение № 7469/11.04.2023 г. по гр.д. № 63247/2022 г. по описа на СРС в следния смисъл:

ОСЪЖДА на основание чл. 79 ЗЗД В. М. Н., ЕГН ***** да заплати на „(фирма)“ ООД, ЕИК ***** сумата в размер на **330 лв.**, представляваща незаплатена главница по договор за кредит № 202203181157070059 на 18.03.2022 г., ведно със законната лихва от 30.01.2023 г. до окончателното изплащане на вземането, като

ОТХВЪРЛЯ предявените от „(фирма)“ ООД, ЕИК ***** срещу В. М. Н., ЕГН ***** осъдителни иски с правно основание чл. 79 ЗЗД за осъждане на В. Н. да заплати на „(фирма)“ ООД сумата над 330 лв. до пълния предявен размер, представляваща незаплатена главница по договор за кредит № 202203181157070059 на 18.03.2022 г., ведно със законната лихва от 30.01.2023 г. до окончателното изплащане на вземането, сумата в размер на 12,95 лв. представляваща обезщетение за забава за периода от 20.09.2022 г. до 27.01.2023 г., и сумата в размер на 28,20 лв., представляваща възнаградителна лихва за периода от 19.04.2022 г. до 19.09.2022 г., като неоснователни.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 ГПК В. М. Н., ЕГН ***** да заплати на „(фирма)“ ООД, ЕИК ***** сумата в размер на **123,46 лв.**, представляваща съдебни разноси.

Решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____